

VLADA KS

MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE KS

INSTITUT ZA RAZVOJ PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA KS

U Sarajevu , 16.03.2025 god.

PREDMET: ZASTUPNIČKA INICIJATIVA 20. RADNA SJEDNICA

Upućujem inicijativu radi stavljanja van snage Saglasnosti broj : 02-04-270-4/25 za dokument Instrukcije o postupanju u slučaju izricanja odgojno-disciplinske mjere ' Isključenje iz srednje škole' (SL KS , br. 02/25) koju je donijelo Ministarstvo za odgoj i obrazovanje KS. Instrukcija za koju je Vlada KS dala saglasnost je neustavna i protuzakonita, u koleziji je sa Pravilnikom o izricanju odgojno-disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama.

Višestruke su povrede zakona u smislu ustupanja nadležnosti za sprovođenje postupka nakon isključenja iz škole institucijama koje pravno formalno ne mogu vršiti ovakve aktivnosti, nadležnost resornog ministra/ice koji se uvodi u smislu izdavanja rješenja za isključenje kojim se upisuje učenik u škole , za što nema ustavnu i zakonsku nadležnost, pravnog nereda u kontekstu ukidanja žalbe kao pravnog lijeka, nije propisana dvostepenost postupka uz grubo kršenje ljudskih prava koja je propisana Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

Ujedno Instrukcija je potpuno nejasna jer nisu definisane odredbe ko i pod kojim uslovima se može isključiti iz škole, da li se učenik može isključiti tri mjeseca prije završetka školske godine, da li se može isključiti učenik, kome je izrečena mjera isključene iz škole, koji je pod posebnim programom IPP/IPB propisanim Pravilnikom, iz škole u kojoj je napravio težu povredu učeničke dužnosti ranije od tri mjeseca koliko je propisano bez obzira kakav prekršaj učinio. Očekujem da će Vlada KS preispitati svoju odluku po pitanju izdavanja saglasnosti na predmetnu Instrukciju.

Obrazloženje:

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u KS u članu 94. stav (1) propisuje teže povrede učeničkih dužnosti , dok se lakše propisuju pravilima škole.Zakon članom 74. i 75. propisuje da će Ministarstvo izraditi propise o načinu postupanja u preduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave kršenja tih prava nadležnim tijelima. Ministarstvo donosi dokument Pravilnik o izricanju odgojno - disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama koji propisuje vrstu odgojno- disciplinske mjere , način izricanja, izradu IPP i IPB -a za učenike koji imaju izrečenu mjeru ' premještaj u drugu najbližu osnovnu školu na području opštine ili Kantona' ili mjeru 'isključenje iz

škole' koji je u koleziji sa dokumentom Instrukcija. Pravilnik članom 10. stav (1) propisuje da se IPP i IPB realizuje sa učenicima najmanje tri mjeseca, dok Instrukcija članom 4. stavovi (2), (3) i (4) propisuje da u roku od 15 dana za učenika se prikupljaju podaci te mu se nakon toga izrađuje IPP/IPB.

Kolezija između Pravilnika i Instrukcije je očigledna, jer Instrukcijom učenik koji je isključen iz srednje škole odmah u roku od 15 dana se rješenjem ministra prebacuje u drugu srednju školu gdje mu se izrađuje IPP/IPB.

Pravilnik 'isključenje iz srednje škole' tretira na način da će učenik ostati u školi tri mjeseca u kojoj je izvršio težu povredu učeničke dužnosti uz opservaciju IPP/IPB i ako nakon tri mjeseca poboljšanje nije vidno učenik se na osnovu rješenja ministra prebacuje može se upisati u drugu srednju školu.

Ministar kao rukovodilac organa uprave nadležan je za sprovođenje obrazovne politike i nema nadležnost iz oblasti obrazovanja propisane standardnom klasifikacijom djelatnosti da donosi rješenja o isključenju upisa učenika. Ovim se potvrđuje da je Vlada KS dala saglasnost na neustavnu instrukciju.

Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja KS pravno formalno nema propisane djelatnosti u Odluci o osnivanju za vršenje radnji kao što su davanje preporuka. Naime propisane djelatnosti Instituta definisane Standardnom klasifikacijom djelatnosti sa propisanim šiframa i nemaju ingerencije u davanju saglasnosti u kojoj školi učenik može nastaviti sa redovnim školovanjem. Ujedno ove radnje nisu u skladu sa Zakonom koji u svom članu 95 stav (8) propisuje da učenik može (a ne mora) nastaviti školovanje u nekoj drugoj ustanovi i Zakon nije definisao nadležnost Instituta, ministra da donosi preporuke ili odluke da učenik ne može nastaviti redovno pohađanje škole uz adekvatno obrazloženje.

Instrukcijom je onemogućena žalba roditelja učenika / staratelj ili direktor škole /centra koju preporučuje Institut i nije propisana dvostepenost postupka odnosno rješenja kojeg donosi ministar, a škola ga ne može odbiti ili izvršiti što je suprotno osnovnim ljudskim pravima zagarantovanih Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.

Ovim se dokazuje da je Instrukcija neustavna jer Konvencija ima prvenstvo pred svakim drugim zakonodavstvom.

Da li se na ovako propisani način prebacivanja učenika iz škole u školu bez mogućnosti žalbe zadovoljava najbolji interes djeteta propisan Konvencijom o pravima djeteta, često spominjan u Instrukciji i pravilnicima? Zaštita djeteta, njegova sigurnost i prava moraju biti jasno precizirana u skladu sa drugim važećim propisima zakonima.

Marijela Hašimbegović, dia

zastupnica